

به نام خدا

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور
بخش معدن و صنایع معدنی

ویژه کمیسیون تلفیق

مقدمه

در این گزارش سعی می‌شود بندهای مختلف ماده واحده مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی، همچنین ردیف‌های مرتبط با بخش مذکور در قالب پیوست‌های چهارگانه، مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته و در صورت بروز مشکل، پیشنهاد جایگزین ارائه گردد.

۱. ماده واحده

۱-۱. بند «د» ردیف ۳ ماده واحده

«به شرکت‌های بخش صنعت و معدن اجازه داده می‌شود در راستای تأمین منابع ارزی برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی و اقتصادی، زیست‌محیطی و پدافند غیرعامل و پس از تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به انتشار تا مبلغ دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) یورو اوراق مشارکت ارزی در بازارهای مالی بین‌المللی اقدام نماید. تضمین اصل و سود این اوراق با شرکت‌های مذکور می‌باشد.»

با توجه به عدم تحقق موضوع اوراق مشارکت با تضمین شرکت‌های مذکور در شرایط فعلی، پیشنهاد می‌شود که این بند یا در کل حذف شود یا مکانیسمی برای تحقق آن در بعد تضمین در نظر گرفته شود.

۱-۲. جزء ۱ بند «ه» ردیف ۱۳ ماده واحده

«اعطای تسهیلات به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید، اجرای طرح‌های اقتصادی، زیربنایی، صنایع نوین و فعالیت‌های پرخطر و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج از کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.»

با توجه به اینکه بخش اکتشاف (به‌عنوان اولین حلقه زنجیره معدن و صنایع معدنی) نقش بسزایی در رشد و شکوفایی بخش معدن و به تبع آن صنایع معدنی داشته و جزء فعالیت‌های پرریسک و پرخطر محسوب می‌شود بنابراین پیشنهاد می‌شود که: عبارت «اکتشاف منابع معدنی» پس از کلمه صنایع نوین به متن اضافه شود.

۱-۳. جزء ۱۱ بند «ه» ردیف ۱۳ ماده واحده

«کمک‌های بلاعوض، پرداخت یارانه سود و کارمزد، پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده و سرمایه‌گذاری دولت در طرح‌های زاینده اقتصادی در بخش‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، زیربنایی و تولیدی با اولویت آب کشاورزی، حمل‌ونقل، اشتغال و مسکن.»

با توجه به وجود مزیت نسبی بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد ایران

پیشنهاد می‌شود: عبارت «اکتشاف معدنی» به انتهای جزء ۱۱ بند «ه» ردیف ۱۳ اضافه شود.

۲. ردیف‌ها

ردیف ۱۳۰۴۰۸ جدول ۵ با عنوان درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی با توجه به افزایش پروانه بهره‌برداری معادن در سال آینده و به تبع آن افزایش درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی برآورد می‌شود که میزان واقعی درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی بیشتر از رقم بودجه سال ۱۳۸۸ (۸۵۰,۰۰۰ میلیون ریال تحقق یابد) بنابراین پیشنهاد می‌شود:

افزایش منابع درآمدی حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن ردیف ۱۳۰۴۰۸ از مبلغ ۸۵۰,۰۰۰ به ۱,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال و هزینه‌کرد عینی مبلغ افزوده شده در ردیف‌های ۴۰۳۰۳۰۱ و ۴۰۳۰۹۰۰۱ به ترتیب زیر:

الف) افزایش اعتبار ردیف ۴۰۳۰۳۰۱، طرح «زمین‌شناسی عمومی ایران، تهیه اطلاعات پایه» از محل افزایش درآمد حاصل از بهره مالکانه معادن، از ۱۳۷,۰۰۰ میلیون ریال به ۲۰۰,۰۰۰ میلیون ریال.

ب) افزایش اعتبار ردیف ۴۰۳۰۹۰۰۱، طرح «اعطای کمک‌های فنی و اعتباری به طرح‌های معدنی غیردولتی» از محل افزایش درآمد حاصل از بهره مالکانه معادن، ۱۰۲,۰۰۹ میلیون ریال به ۱۸۹,۰۰۹ میلیون ریال.

۳. طرح‌های ملی و استانی در بخش معدن و صنایع معدنی

طرح‌های ملی و استانی طبق روال سال‌های گذشته برای برنامه‌های استانی، طرح‌های مشخص و مدونی تعریف نشده که این امر شفافیت بودجه‌نویسی را در هاله‌ای از ابهام قرار می‌دهد. بنابراین پیشنهاد می‌شود که برای هر یک از برنامه‌های استانی (همچون برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی) طرح‌های هر استان مشخص و شفاف در بودجه ذکر شود.

۴. اعتبار ردیف متفرقه معدن و صنایع معدنی

در بخش اعتبار ردیف‌های متفرقه بخش معدن و صنایع معدنی لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نکته قابل توجه، کاهش اعتبار ردیف ۵۳۰۰۰۰-۲ با عنوان «وزارت صنایع و معادن - اکتشاف، تجهیز و بهره‌برداری از معادن و فعالیت‌های تحقیقاتی و آموزشی و بهره‌وری کارکنان» از مبلغ ۱,۰۲۰,۰۰۰ میلیون ریال به ۵۸۰,۰۰۰ میلیون ریال است (۴۳/۱۳ درصد کاهش) که در صورت تأمین منابع درآمدی مشخص، باید مبلغ لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ اضافه شود. از طرف دیگر با توجه به اینکه تهیه اطلاعات پایه برای اکتشاف جزء وظایف حاکمیتی دولت در بخش مذکور محسوب می‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

عبارت «وزارت صنایع و معادن - اکتشاف، تجهیز و بهره‌برداری از معادن و فعالیت‌های تحقیقاتی و آموزشی و بهره‌وری کارکنان» در ردیف ۱۲ اعتبارات تمرکز درآمد - هزینه، ردیف اعتبارات متفرقه به عبارت «وزارت صنایع و معادن، تهیه اطلاعات پایه برای اکتشاف، اکتشاف، تجهیز و بهره‌برداری از معادن و فعالیت‌های تحقیقاتی و آموزشی و بهره‌وری کارکنان» اصلاح گردد.